

3) створення резервів для відшкодування втрат за кредитними операціями комерційних банків полягає в акумулюванні частини коштів, які будуть використані для відшкодування непогашених кредитів у майбутньому;

4) сек'юритизація – продаж банківських активів шляхом конвертації їх у цінні папери, які згодом будуть розміщені на ринку.

Висновок. Отже, у банківській діяльності максимізація прибутку можлива саме тоді, коли втрати від ризику мінімізовані, тому управління кредитними ризиками є першочерговою умовою ефективної діяльності банків. Воно має бути спрямоване на зниження ймовірності непогашення позичальниками боргових зобов'язань, мінімізацію фінансових втрат банку у разі невиконання позичальниками своїх фінансових зобов'язань, зменшення кількості та обсягів кредитних операцій з високим ризиком, вжиття відповідних заходів у разі настання ризику, вироблення ефективного механізму захисту банку від ризиків.

Джерела

1. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями [Електронний ресурс]: положення, затвержене постановою Правління НБУ від 30.06.2016 №351/ Національний банк України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>
2. Дорошенко Г. О. Основні засади управління портфельним кредитним ризиком банку / Г. О. Дорошенко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Економічна. – 2013. – Вип. 1047. – С. 71-75. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhE_2013_1047_11
3. Прийдун Л. М. Управління кредитним ризиком як основа забезпечення ефективності банківської діяльності // Сталій розвиток економіки. – 2012. – № 2 (12). – С. 307-312.
4. Примостка Л. О. Управління кредитним ризиком банків в умовах економічних дисбалансів / Л. О. Примостка // Фінанси, облік і аудит. – 2017. – Вип. 2 (30). – С. 150-163.
5. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку [Текст]: підручник / Л. О. Примостка; Київський національний економічний ун-т. - 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2004. – 468 с
6. Стещенко О. Д. Управління кредитним ризиком комерційного банку / О. Д. Стещенко, А. П. Нікітенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – Вип. 42. – С. 327-330. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2013_42_48.

Дяченко Олена Валеріївна

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ – ФЕНОМЕН В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

В історії української літератури існує багато трагічних сторінок, які необхідно вивчати, знати і розуміти, тому що це частина нашого життя – життя українців. Сьогодні український народ також переживає одну із таких сторінок, коли відбувається геноцид нашої нації, коли нещадно і по-варварськи російський терор знищує справжніх, сильних духом і тілом українців, котрі з великою любов'ю повагою до своєї землі, своєї держави, її символів, віддано захищають наше світле майбутнє, особливо – наступних поколінь.

Розстріляне відродження або Червоний ренесанс – це унікальна епоха в історії української літератури і культури загалом, літературно-мистецьке покоління 1920-30-х років ХХ століття в Україні, що подарувало нам добірні художні зразки у літературі та музиці, живописі й театрі. Проте розквітнути українській інтелігенції повністю не дали – вона була безжально знищена тоталітарним сталінським режимом. Великі майстри слова, котрі своєю творчістю, прагнули піднести українську культуру на вищий щабель світового літературного процесу. Митці, котрі боролися за право експериментувати, творити, видавати і жити. Діячі культури, науки та мистецтва, котрих зупинив сталінський терор, перериваючи їхню творчість, що сприяла би розвиткові української нації як єдиного цілісного організму. Але це відродження було пов'язане з тим, що українські письменники навіть у складних умовах замовчування й табу створили тексти, щоварті світового визнання.

Микола Зеров, Микола Хвильовий, Микола Куліш, Остап Вишня, Євген Плужник, Григорій Косинка, Борис Антоненко-Давидович, Іван Багряний, Михайль Семенко та багато-багато інших видатних авторів, котрі працювали в різних напрямках, значно розширивши літературні жанри, що відзначалися новаторством, самобутністю, психологізмом. Головне – показати не просто текст, а сконцентрувати увагу на підтексті, написаному, зобразити силу слів. Тому творчість дійсно можна вважати феноменом в літературному процесі ХХ століття, революційним подихом у відродженні культури нашої країни.

Звісно, під впливом сталінського режиму таке оновлення не подобалося тогочасним літературним критикам, які не схвалювали діяльність української інтелігенції та її значення. Якщо культурні діячі не підкорялися політиці тоталітарної влади, їх нещадно знищували й духовно, й морально, й фізично. А також розстріляли сподівання на відродження, зокрема й культурне, нашої держави, її подальший розвиток, зламали дух кожного письменника, музиканта, художника, політика та багатьох інших людей, котрі ідентифікували себе українцями, що належать до нашої нації.

Таким чином, період Розстріляного відродження – це потужний літературний процес минулого століття, що також мав неабиякий вплив на наступні покоління письменників сучасності, котрі надихалися й захоплювалися їхньою наснагою до життя, мужністю, силою й вірою, їхньою діяльністю. Треба знати про

видатних діячів цілого десятиріччя, берегти пам'ять про них, читати їхні твори, що й досі мають велике феноменальне значення.

Разом із письменниками, художниками, музикантами, журналістами розстріляли і надії на культурне відродження України, сподівання на її самостійний розвиток, самоідентифікацію себе як українця, поширювали таку тенденцію в широких масах, впливали на вибір своїх сучасників. Як відомо, специфіка літературного твору полягає в умінні автора перетрансформувати життєву правду в художню. Для більших можливостей висвітлення реалій життя митці достатньо розширили жанровий репертуар, який відзначався психологізмом, великим багатством, оновленням структури й засобів моделювання дійсності. Основним був не текст, віддрукований у друкарні, головну роль почали відігравати підтекст, сила написаного, міць слів. Така різноманітність забезпечила достатню роботу для літературних критиків. Їхня робота полягає в оцінюванні художніх творів з погляду їхнього значення для сучасності. Вони формують теоретичну, естетичну думку епохи, мають величезний вплив на виховання естетичних смаків.

Творчість культурних діячів початку ХХ століття була по-справжньому новаторською, революційною, модерною. Найактивнішими серед тогочасної інтелігенції стали письменники, які дуже голосно заявили про свою громадянську позицію і погляди на майбутнє України.

Але навіть у таких умовах розвиток української культури гальмували. По-перше, загальний культурний рівень українського населення бажав бути значно кращим. Широкомасштабним було важко зрозуміти необхідність проведення українізації та окультурення країни, та й на заваді був брак кваліфікованих фахівців і звичайних письменних кадрів. По-друге, не завжди критики схвально відгукувались про творчість того чи іншого письменника. Окрім особистої думки, вони мали висловлювати ті погляди, які диктувала тогочасна влада, а вона не завжди справедливо оцінювала роботу творчих людей.

І от якщо письменник отримував несхвальні відгуки про свої праці, він напевне потрапив у список тих, хто такий має підкоритись тоталітарній машині влади. Способів підкорити, зламати людину було безліч. Та якщо особистість відмовлялась грати за правилами, які придумали можновладці, шлях її був визначеним. Запалюючи свою яскраву зірку, ніхто з тогочасних митців не міг уявити, що вона погасне так швидко. Аби приборкати усіх, хто заважав пропаганді політики тоталітаризму, влада просто нищила безжалісно кожного революціонера, незалежно від того був він політиком чи письменником. Розстрілювали без сліdstва й суду. Разом із письменниками, художниками, музикантами, журналістами розстріляли і надії на культурне відродження України, сподівання на її самостійний розвиток. Безперечно, і назва звідси «розстріляне відродження».

Кобзей Наталія Василівна

Кандидат філологічних наук, доцент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА СУЧАСНОГО ПЕРЕКЛАДАЧА

На початку ХХІ століття усі без винятку ЗВО України зіткнулися з новою реальністю і новими викликами, пов'язаними з повномасштабною війною російської федерації на нашій території, яка своїми антигуманними і протизаконними діями порушує конституційне право українських громадян на здобуття якісної професійної освіти. Мета загарбника – вбивати і руйнувати. Наш гідний опір і перевага – неочікувані і дієві. А сьогоднішня можливість вільно навчатися і працювати коштувала нам не одного передчасно обірваного героїчного життя. Після Перемоги потреба у висококваліфікованих фахівцях, здатних адекватно вирішувати поставлені перед ними завдання, стоятиме як ніколи гостро. Відбудовувати нашу державу мають професіонали. Тому випускники закладів вищої освіти мають докладати максимум зусиль, щоб з легкістю інтегруватися у професійні та наукові спільноти України та закордону, розвивати свій потенціал, впевнено почувати себе в умовах мінливої економічної, політичної та комунікаційної ситуації в світі.

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу вже більше двадцяти років готує фахівців усного та письмового перекладу германських мов і завжди пишається успіхами своїх випускників. Бути перекладачем-професіоналом – почесно, престижно і непросто. Адже будь-яка професійна діяльність багатоаспектна. Вона залежить від цілого ряду фізіологічних, психологічних, економічних, соціологічних та етичних показників. Останній виступає визначальним у сфері міжособистісних відносин в колективі та суспільстві, впливає на поведінку, вчинки, цінності та моральні табу, сприяє об'єднанню соціальних груп однієї професійної сфери задля високих результатів роботи та врегулює протиріччя між ними. Н. Шевчук, досліджуючи професійно-моральні стосунки перекладачів, веде мову про такі їх основні види: